

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **D. J.**, bývajúceho v B., proti odporcovi **Slovenskej republiky zastúpenej Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, o obnovu konania**, vedenej na Okresnom súde Bánovce nad Bebravou pod sp.zn. 4 C 141/2011, o dovolaní navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne zo 16. októbra 2014 sp.zn. 19Co 804/2014, takto

r o z h o d o l :

Konanie o dovolaní **z a s t a v u j e .**

Odporcovi nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bánovce nad Bebravou uznesením z 30. júna 2014 č. k. 4 C 141/2011-74 zamietol návrh navrhovateľa na obnovu konania vedeného na Okresnom súde Bánovce nad Bebravou pod sp.zn. 4 C 148/2008. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. Rozhodol tak s odôvodnením, že navrhovateľ vo svojom návrhu neuviedol žiadnu novú skutočnosť, ani nepredložil žiadne rozhodnutie, či dôkaz, ktorý bez svojej viny nemohol použiť, či vykonať už v pôvodnom konaní na súde prvého stupňa alebo v odvolaní. Nebola preto splnená ani jedna z podmienok ustanovenia § 228 ods. 1 O.s.p. na povolenie obnovy konania. O trovách konania rozhodol podľa § 151 O.s.p.

Krajský súd v Trenčíne na odvolanie navrhovateľa uznesením zo 16. októbra 2014 sp.zn. 19Co 804/2014 potvrdil napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.) a odporcovi nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Zhodne so súdom prvého stupňa dospel k záveru, že nenariadenie znaleckého dokazovania súdom prvého stupňa v pôvodnom konaní, nemôže zakladať dôvod na povolenie obnovy tohto konania, nakoľko je vecou úvahy prejednávajúceho súdu, či považuje v danej procesnej

situácii za potrebné doplniť dokazovanie ďalším dokazovaním, a to aj znalcom. Rovnako sa stotožnil aj so záverom súdu prvého stupňa, že nie sú dané dôvody na povolenie obnovy konania v zmysle § 228 ods. 1 O.s.p. Navrhovateľ sa fakticky domáha nového preskúmania správnosti rozhodnutí súdov v pôvodnom konaní, čo odporuje zásade nezmeniteľnosti právoplatného rozhodnutia. O trovách konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1,2 O.s.p.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie navrhovateľ (ďalej aj „dovolateľ“), ktorým sa domáhal zrušenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu a vrátenia veci na ďalšie konanie prvostupňovému súdu mimo pôsobnosti Krajského súdu v Trenčíne, pretože mu súdom bola odňatá možnosť konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Zároveň požiadal „o pridelenie právneho zástupcu pred týmto konaním, lebo nemá právnické vzdelanie a zákon to vyžaduje“.

Okresný súd Bánovce nad Bebravou listom z 15. decembra 2014 navrhovateľovi oznámil, že v zmysle § 30 O.s.p. je potrebné, aby sa so svojou žiadosťou o ustanovenie advokáta v dovolacom konaní zo 7. decembra 2014 obrátil na Centrum právnej pomoci - Kancelária Trenčín, Hviezdoslavova 3, P.O. Box 504, 911 01 Trenčín, ktoré rozhodne o jeho žiadosti do 30 dní od doručenia žiadosti; pričom túto lehotu nemožno predĺžiť.

Rozhodnutím zo 16. februára 2015 sp.zn. 183/2015-KaTN, Č.RZ: 10058/2015, Centrum právnej pomoci, kancelária Trenčín zastavilo konanie o nároku na poskytnutie právnej pomoci D. J. s odôvodnením, že žiadateľ nevyplnil potrebné tlačivo a nepredložil doklady na posúdenie materiálnej núdze, ani právnej stránky veci, hoci bol vyzvaný na ich predloženie. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 10. marca 2015.

Okresný súd Bánovce nad Bebravou výzvou z 20. marca 2015 vyzval dovolateľa, aby v lehote 10 dní zvolil advokáta pre dovolacie konanie a doručil súdu plnomocenstvo oprávňujúce advokáta na jeho zastupovanie pred dovolacím súdom. Dovolateľ prevzal výzvu súdu dňa 27. marca 2015.

Podaním z 31. marca 2015 dovolateľ udelil splnomocnenie na jeho zastupovanie v dovolacom konaní súdom pridelenému advokátovi v konaní vedenom pod sp.zn. 4C 141/2011.

Okresný súd Bánovce nad Bebravou uznesením zo 6. mája 2015, č.k. 4 C/141/2011-108 v zmysle § 241 ods. 1 O.s.p. vyzval navrhovateľa, aby si v lehote 10 dní odo dňa doručenia tohto uznesenia zvolil advokáta pre dovolacie konanie a doručil súdu plnomocenstvo oprávňujúce advokáta na jeho zastupovanie pred dovolacím súdom s tým, že ak tak v stanovenej lehote neurobí, dovolací súd konanie o jeho dovolaní zastaví. Navrhovateľ prevzal uznesenie súdu dňa 30. mája 2015, do vydania rozhodnutia dovolacieho súdu naň nereagoval.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) predovšetkým skúmal, či sú splnené podmienky, za ktorých môže o dovolaní konať. Zistil, že tieto podmienky konania nie sú splnené.

Kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (§ 103 O.s.p.).

Ak ide o nedostatok podmienky konania, ktorý možno odstrániť, súd urobí pre to vhodné opatrenia, pritom spravidla môže pokračovať v konaní, ale nesmie vydať rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Ak sa nepodarí nedostatok podmienky konania odstrániť, konanie zastaví (§ 104 ods. 2 O.s.p.).

Dovolateľ v dovolacom konaní musí byť zastúpený advokátom, pokiaľ nemá právnické vzdelanie buď sám, alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý za neho koná (§ 241 ods. 1 veta druhá O.s.p.).

V prípade, že dovolateľom je fyzická osoba, ktorá nemá právnické vzdelanie, musí byť v dovolacom konaní zastúpená advokátom. Povinné zastúpenie advokátom je zvláštnou podmienkou dovolacieho konania týkajúcou sa dovolateľa. Účelom je, aby účastníkovi, ktorý sám právnické vzdelanie nemá, bola poskytnutá kvalifikovaná právna pomoc a aby dovolanie vyhovovalo požiadavkám ustanovenia § 241 ods. 1 a 2 O.s.p.

Nedostatok podmienky povinného zastúpenia dovolateľa v dovolacom konaní je možné odstrániť tým, že si dovolateľ zvolí kvalifikovaného zástupcu a k dovolaniu pripojí jeho plnomocenstvo. Ak tak však neurobí, a to ani na výzvu súdu, súd dovolacie konanie zastaví. Nedostatok zastúpenia dovolateľa kvalifikovaným zástupcom bráni dovolaciemu

súdu o veci ďalej konať. Citované ustanovenie § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p. je totiž ustanovením kogentnej povahy, ktoré nepripúšťa výnimky.

V danej veci dovolateľ, ktorý podal mimoriadny opravný prostriedok, nemá právnické vzdelanie. Súd ho v súlade s § 104 ods. 2 O.s.p. opakovane vyzval na odstránenie nedostatku spočívajúceho v povinnom právnom zastúpení s náležitým poučením o následkoch nesplnenia tejto výzvy ako aj s poučením o možnosti požiadať o právnu pomoc Centrum právnej pomoci podľa § 30 O.s.p.

K podaniu dovolateľa, ktorým okresnému súdu doručil splnomocnenie advokátovi ustanovenému súdom v dovolacom konaní, dovolací súd uvádza, že podľa ustanovenia § 30 O.s.p. (v znení účinnom od 1. januára 2012) účastníka, ktorý požiada o ustanovenie advokáta a u ktorého sú predpoklady, aby bol oslobodený od súdnych poplatkov, súd odkáže na Centrum právnej pomoci. O tejto možnosti súd účastníka poučí.

V zmysle vyššie citovaného novelizovaného ustanovenia s účinnosťou od 1. januára 2012 súdy už nemajú možnosť preskúmať osobné a majetkové pomery účastníka žiadajúceho o ustanovenie právneho zástupcu, ani právomoc ustanoviť účastníkovi právneho zástupcu pre súdne konanie. Uvedená kompetencia prešla v plnom rozsahu do právomoci Centra právnej pomoci zriadeného zákonom č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi v znení neskorších predpisov. V prípade, že účastník požiada súd o ustanovenie právneho zástupcu, je súd povinný iba odkázať účastníka s jeho žiadosťou na príslušné Centrum právnej pomoci, nemôže však o takejto žiadosti rozhodnúť.

Rozhodnutím Centra právnej pomoci, kancelária Trenčín, zo 16. februára 2015 sp.zn. 183/2015-KaTN, Č.RZ: 10058/2015, bolo zastavené konanie o nároku na poskytnutie právnej pomoci navrhovateľovi, rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 10. marca 2015.

So zreteľom na nerešpektovanie výzvy súdu prvého stupňa na odstránenie procesného nedostatku podmienky dovolacieho konania spočívajúceho v nedostatku povinného právneho zastúpenia zo strany dovolateľa, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolacie konanie podľa § 104 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243c O.s.p. zastavil bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia.

O trovách dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p., § 146 ods. 2 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n í e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. júla 2015

JUDr. Helena Haukvitzová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová